

**Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu
Opera omnia**

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. I. Ingressus ad conformationem humanæ voluntatis cum divinâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Imperatorem: sic in animo habere illud vetus praeceptum: DEVM SEQVERE. Quisquis autem queritur, & plorat, & gemit, imperata facere vi cogitur, & invitus rapitur ad iussa nihilominus. Quae autem dementia est, potius trahi quam sequi: quae stultitia & ignorantia conditionis suae, dolere, quod aliquid tibi incidit durius, aut mirari, aut indigne ferre ea, quae tam bonis accidunt quam malis: morbos, dico, funera, debilitates, & cetera ex transverso in vitam humanam incurrentia. Quidquid ex universi constitutione patiendum est, magno excipitur animo. Ad hoc sacramentum adapti sumus, ferre mortalia, nec perturbari his, quae vitare nostra potestatis non est. In regno, certe ad regnum nati sumus: Deo parere, libertas est.

Diximus, quā ratione in divinae voluntatis notitiam veniendum. Ad illam nosse non satis est: suam illi architecturam coniungere oportet. Quibus autem haec conjunctio constet, libro sequenti exponemus.

LIBER SECVNDVS DE HVMANE VOLVNTATIS AD DIVINAM CONFORMATIONE.

CAPVT PRIMVM.

Ingressus ad conformationem humane voluntatis cum divina.

Rei narrata
fides sit pe-
nes auctore:
Is est Ioan.
Taulerus, &
S. Dominici
familia, in
suis institut.
mibi p. 109.
Fuit hic
cancionator
ingenius &
piissimus ut
de eo Bellar.
in scriptor.
Eccles. Vixit
Anno 1350.

Vir omni magni nominis Theologus, qui octennium ipsum assidue precibus Deum obsecravit, hominem sibi monstraret, a quo viam doceretur ad caelum compendiosissimam. Eo igitur die, quo huius hominis alloquendi desiderio maximo tenebatur, nec aliud mallet quam videre magistrum tam arcanae veritatis, vocem caelitus allatam audire sibi visus, quae sic moneret: Exi foras ad templi vestibulum, & qualem quaeris, reperies hominem. Prodiit ergo in publicum, & ad aedis sacra limina mendicum invenit tibiis ulcerosis, & multo pure fluentibus; vestis mendici vix trium obolorum erat. Huic Theologus candidum precatus est & prosperum mane. Cui mendicus: Non memini, ait, me unquam habuisse adversum. Hic literatus ille, primam salutationem velut correcturus: Eja, inquit, fortunatum te reddat Deus: At ego, inquit mendicabulum, infortunatus nunquam fui. Obtupuit ad hanc vocem Theologus, sed ne forsan errasset audiendo, votum suum repetens, sed paullo aliis verbis: Ecquid ais, inquit, felicem esse te jubeo. Mox iterum mendicus: Nunquam, ait, infelix fui. Theologus argutari credens dicacem mendiculum, & ut hominis ingenium experiretur: Eveniant, inquit, volo tibi quae optas, atque id fiat. Non est, ait ille, quod hic querar: Omnia sunt ut volo; quamvis fortunae mea consilia non applicem. At doctor ille denuo salutans an valedicens: Server te Deus, inquit, vir bone, si quidem fortunam oderis. Sed dic obsecro, tunc solus inter calamitosos mortales beatus? Job ergo falsus, qui asserit: Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miseriis. Et quomodo tu solus evasisti omnes malos dies: non satis assequor animi tui sensa. Ad quae mendicus: Sic est, mi Domine, ut dixi. Optanti mane pro-

Job cap. 14.
vers. 1.

A sperum, negavi me unquam habuisse improperum. Sorte mea, quam mihi Deus hic assignavit, contentissimus sum. Non egere felicitate, felicitas mea est. Monstra illa, Fortuna & Infortunium neminem ledunt nisi volentem, aut certe timentem laedi: Nec ego unquam fortunae supplico, sed Patri caelesti, qui rerum omnium eventus gubernat. Ita me nunquam infelicem fuisse aio, ut cui omnia ex voto cadunt. Quod si fame urgeat, Deum providissimum patrem ob id laudo. Si frigus me urat, si nimbus in me ruat, si aliis caelum injuriis me impetret, Deum aequè laudo: cum aliis ludibrio sum, Deum non minùs laudo. Nam certus sum, horum omnium auctorem esse Deum, nec posse non esse optimum quod Deus facit. Idcirco quidquid Deus vel tribuit, vel evenire permittit, gratum sit an ingratum, dulce an amarum, juxta habeo: nam haec omnia velut de manu parentis optimi laetus accepto, & hoc unum volo quod vult Deus; ita omnia sunt ut volo. Miser est, qui fortunam aliquid in se posse credit, & is demum verè infelix est, qui nescio quam felicitatem in hoc Orbe somniat. Haec vera est felicitas in hac vitā, soli voluntati divinae quam tenacissimè inhæret: Dei voluntas, optima, rectissima voluntas, quae non rectior fieri, nec mala esse potest: haec de omnibus judicat, de hac nulla. Ut hanc sequar, meum ego studium omne cōsero, in hanc unam curam totā mentē incumbo, ut quidquid vult Deus, hoc & ego nunquam non velim. Ea de causā, nequam infelicem me censo, quando meam omnem voluntatem sic integrè in divinam transfudi, ut apud me non aliud velle sit aut Nolle, quā quod Deus vult: aut non vult. Itane verò, inquit Theologus, tu ista ex animi tui sententiā proferis? Sed dic, obsecro, eademne tibi mens esset, si te Deus ad inferos statim præcipitaret? Cui promptè mendicus: Me, inquit, ille ad inferos præcipitaret? ad inferos ille? At scias duo mihi esse brachia miri roboris, his ego illum arctissimè stringerem complexu insolubili. Unum brachium est, subiectissima Humilitas per sui oblationem: alterum Charitas sincerissima per Dei dilectionem. His ego me brachiis Deo sic innecterem, ut quocunque ablegarer, illuc eum una mecum traherem. Et sanè multò foret optatus, extra caelum esse cum Deo, quā in caelo sine illo. Theologus ad has voces attonitus, cum animo suo cogitare cepit, hanc illam esse compendiosissimam semitam ad Deum. Sed libuit ulterius sciscitari, & sapientiam in domo tam incommodā habitantem elicere in apertum: Et unde tu, inquit, huc adventisti? A Deo veni, respondit mendicus. Cui Theologus iterum: Et ubinam locorum, inquit, reperisti Deum? Ubi res creatas omnes, ait ille, deserui. Theologus denuo: Ubi verò, ait, Deum reliquisti? Subjecit pauper: In mentibus puris, ac bonae voluntatis. Ecquid tandem hominis es? ait Theologus. Mox alter: Quisquis sum, inquit, sorte meā tam contentus sum, ut eam cum omnium Regum opulentiis non commutaverim. Rex est, quisquis sibi imperare novit. Ergone te regem credam? inquit alter, ubi regnum tuum? Ille, ait mendicus, & simul digito caelum monstravit: Rex est, cui regnum illud in alto certis chirographis transcriptum est. Denique Theologus finem facturus questionibus: Quis ista, inquit, te docuit, quis hunc tibi animum injectit? Respondit alter, Dicam domine: totos ego dies sileo, & jam vel precibus vel piis cogitationibus vaco, & hoc unicè curo ut Deo semper sum conjunctissimus. Conjunctio & familiaritas cum Deo divinaque voluntate docet haec omnia. Plura quaerere volebat Theologus, sed in aliud tempus id differendum ratus, in praesenti valedixit. Dum abire, multa secum cogitans: En, aiebat ipse sibi, doctorem reperisti rectissimè ad Deum propius. Quā verè Augustinus: Surgunt indocti, & caelum rapiunt, & nos cum doctrinis nostris sine corde, ecce ubi voluntas agens: mur in carne & sanguine? Hoc est quod Christus gratias

Math. 11. agens: Confiteor, inquit, tibi Pater, Domine cali & terra, quia abscondisti haec a sapientibus & prudentibus, & revelasti ea parvulis. Verè sub fardo pallio saepe magna latet sapientia. Et quis tantum divinæ eruditionis quærat in homine tam abjecto, quis credat tantum spiritus recondi in tam illiterata simplicitate? En, illa duo brachia roboris invicti, Oblatio sui, &, Dilectio Dei. Hæc Deum quocunque lubuerit trahunt. His brachiis Deus quàm arctissime se stringi permittit, alios refugit affectus.

CAPUT II.

Quæ voluntas Hominis ad hanc cum Dei voluntate conformationem sit maximè idonea.

VT Assuero regi parentur virgines, ex omnibus regni provinciis lectissimæ adducebantur in Susan metropolim. His annus erat in uno corporis cultu transcendendus. Et quæ non lotiones, frictiones, politure, unctiones adhibebantur? Quantam cerussæ, purpurissæ, sibi, aliorumque pigmentorum exhauriebatur concinnandæ formæ? Tanti erat regis oculis placere. Et humana voluntas ab omni ornatu imparata, velut rustica mulier ex agro, in summi regis amplexu tuere non vereatur? Ut ergo norit hominis voluntas, divinis oculis tum demum se placituram, si non tantum minimos etiam navulos concutit abstergere, sed ea sibi ornamenta comparare, quæ divinam voluntatem invitent ad hoc cum eâ connubium.

Igitur ordini servando, & vitandæ obscuritati, ita rem distinguimus, ut sua voluntati nomina tanquam titulos assignemus, è quibus discat quâ præparatione sit opus ad hanc cum divinâ voluntate conformationem. Et quemadmodum herus novum famulum in suas aedes admittit multa paciscitur, &: Volo, inquit, ut non sit fabulator, non nugigerulus, non lufor, non rixolus, non ebriolus, cum primis verò sit diligens, sit fidelis, sit obsequens. Hoc jus heri est, ejusmodi leges sancire famulis. Et cur Deo humanam voluntatem in amicitiam admitturo, non idem juris sit? Quocirca sciat voluntas hominis, jam aliis sibi legibus vivendum, præcipuè istis.

§. I.

Voluntas Insons sit. Hoc cū primis exigitur. Delicatus è celo sponsus est, fordes & odit, & arcer. Voluntas illi copulanda oderit etiam necesse est omne genus sordium: & ita quidem ut non tantum avaritiæ non studeat, luxuriæ non indulgeat, iracundiæ non obediat, sed etiam si quid propensionis & affectus sentiat ad hæc inquinamenta, id omne in se viriliter expugnet, nec tantum nolit obscena cogitare, sed etiam velit castissima quæque meditari. Sed sermo nobis non est de iis quæ nemini non clara sunt. Aliud est miræ subtilitatis, sed & maximè celeritatis vitium, Invidia. Hic voluntas insons sit, & ab hac lue immunem se præstet. Voluntas ad divinam conformanda sine omni livore sit; non invidiæ alienæ felicitatis tangatur, nec prematur suæ. Nam qui Deo verè conjunctus est, videt quidem alios gratiâ & opibus florere, non tamen invidet, sed ad Deum versus: O Domine, inquit, vis illum aut istum ad opulentiam, ad honores evehi, me contemptum neglecto? Non repugno, mi Deus, nec ejus rei causam à te postulo. Mihi satis causarum, mihi rationum abundè satis est, tua una atque unica voluntas. Certissimus enim sum, nisi tu id permitteres, & quidem meo bono, non fieret, nec id ulius hominum impetraret, quod te annuente, nullo negotio, & fortè pauculis verbis confectum est. Sed & in ceteris, scio, tuo sit permissu, mi Domine, ut iste me sic allatret, ille me sic tractet, hic ita exagitet me, nunquam

Tom. I.

A illos, quod sciam, laesi, verum in tuâ voluntate satis ad hoc responsum reperio: Tu hæc permisti, tu jussisti: sunt ergo illi Semei, sim ego David, si tibi sic visum est, mi Deus.

Sanctissimus ille Antiochenus antistes & martyr Ignatius: *Frumentum Christi sum, inquit, dentibus bestiarum molar, ut panis mundus inveniar.* Ita nimirum nos Deus mensæ suæ præparat dominicum panem. Quid ergo habemus contra homines queri: molares lapides sunt qui nos velut offusum triticum commolunt. Ut hoc al- *Vide Horatium Angelus Tutelaris hora 2. diei.* tis in animum demittamus, consultissimum est, singulis horis aliquoties animum erigere ad Deum, repetitis precationibus: *Benedictus Deus in æternum, Domine quid me vis facere? Fiat voluntas tua.* Hæc prima voluntatis humane præparatio est, puram esse à navis, præsertim ab omni similitudine ac invidentiâ. Sed præterea requiritur,

§. II.

Voluntas Tolerans. Cū quis rebus adversis agitur, omne præsidium à patientiâ petat, dicatque sereno animo: Hoc omne à Deo est, quicquid patior, sed est à Deo per hanc occasionem, per istum hominem, per illam causam in me immisum. Et hujus quidem rei tam certus sum, atque vivere me scio. Hic plurimis aqua hæret, qui non eâ fide in Deum pollent, ut sibi certò persuadeant, tam adversa & omnes malignos eventus à Deo esse, quàm prosperi, & optatissimos successus. Si hoc certum haberemus, quod in se certissimum, non facile quidquam impatienti aut dejecto animo ferremus, nec toties illis vocibus urgendi essemus: *Vos modicæ fidei.* At verò adversa omnia à Deo, per quemcumque tandem, ad nos derivari, Christus hic demonstrans: *Nonne duo passeres, inquit, assereunt, & unus ex illis non cadit super terram sine Patre vestro.* Idem repetens: *Nonne quinque passeres veniunt dipondio, inquit, & unus ex illis non est in oblivione coram Deo? Sed & capilli capitis vestri omnes numerati sunt.* Nolite ergo timere, multis passeribus meliores estis vos. Itane Deus cum passerculo in terram cadit? certè voluntas Dei, quippe Deus ipse: qui sicut in rebus creatis omnibus assidue operatur, ita cum pisce natat, ita cum ave volat, cum angue serpit, cum quadrupede incedit, non deserit Deus ea quæ condidit. Licet ergo toties tor alaudarum millia calibus simul irretiantur, harum ramen nulla & nec minima quidem alaudula sine voluntate Dei capitur: *una ex illis non cadit super terram sine Patre celesti.* Quod autem providentissimam Dei voluntatem attinet, eadem & aquilæ, & passeruli, & hominis est ratio. Si ergo avicularum nulla in aucupatoriam aream delabitur sine Dei voluntate, & tu homo ad Conditoris imaginem factus, Regni futurus hæres, te ullis adversis exerceri, te injuriâ, te damnis, te tristitiâ, credis affici, Deo non singulariter volente: Ut autem exactius hoc ipsum caperemus, nec temerè unquam diceremus, rerum animatarum dumtaxat Deo hanc curam esse, addidit Servator: *Omnes capilli capitis vestri numerati sunt.* Quis hominum unquam capillorum suorum numerum inire potuit? Deus in numero habet tam omnium quàm unius hominis, & nolente Deo nullus subtrahetur. Quotiescumque igitur in rebus adversis patientiam abjicimus, malè aliis imprecamur, modò huic, modò illi culpam impingimus, & velut è plauistro convitia serimus, maximum Fidei defectum in nobis aperimus, nimirum illorum, quæ nos mala vocamus, Deum auctorem facere veremur fallaci pietate.

Fuit, cū in mari solus Joannes, ceteris discipulis id ignorantibus, agnosceret Dominum diceretque: *Dominus est.* Plurimi sunt qui inter rerum turbatarum fluctus non agnoscant turbati maris auctorem Deum, sed in eos, quos hostes putant, acerrimè stomachantes: Ille semisilis homo, ajunt, ille nebulo, hic furcifer, iste tenebrio, illud flagitium hominis, hoc mihi malum sibi cavis, ab illo

X x 3